

عنوان مقاله:

فراتحلیل عوامل اجتماعی مرتبط با حفظ محیط زیست با تأکید بر نقش منطقه جغرافیایی در ایران

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش‌های محیط‌زیست، دوره ۱۱، شماره ۲۲ (سال: ۱۳۹۹)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده‌گان:

غلامرضا تاج‌بخش - دانشیار گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آیت‌الله العظمی بروجردی (ره)، ایران

محمد رضا حسینی - استادیار گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آیت‌الله العظمی بروجردی (ره)، ایران

امین گودرزی - دانشجوی دکتری بررسی مسائل اجتماعی ایران، دانشگاه کاشان، ایران

خلاصه مقاله:

آنچه که امروزه محققان اجتماعی به آن اذعان دارند این است که مسائل محیط زیست عمیقاً مفهومی اجتماعی و فرهنگی است. هدف از پژوهش حاضر، به کارگیری روش فراتحلیل به منظور تحلیل و ترکیب نتایج مطالعات صورت گرفته پیرامون ارتباط میان عوامل اجتماعی و حفظ محیط زیست است. به منظور انجام فراتحلیل حاضر، ۲۰ پژوهش مرتب که در طی سال های ۱۳۹۶-۱۳۹۰ و با هدف بررسی ارتباط میان عوامل اجتماعی و حفظ محیط زیست انجام و در مجلات علمی-پژوهشی به چاپ رسیده بودند، انتخاب شدند. پژوهش‌های منتخب به روش پیمایشی و با به کارگیری ابزار پیمایش در جوامع آماری متفاوت و بر حسب سنجه‌های پایا به انجام رسیده اند. در گام نخست ارزیابی پژوهش‌های منتخب، فرضیه‌های همگنی و خطا ای انتشار، مورد بررسی قرار گرفتند. یافته‌ها حکایت از ناهمگنی اندازه اثر و عدم سوگیری انتشار مطالعات مورد بررسی داشت. در مرحله دوم، ضریب اندازه اثر و نقش تعديل کنندگی متغیر منطقه جغرافیایی با به کارگیری نسخه دوم نرم افزار CMA مورد ارزیابی قرار گرفت. یافته‌ها نشان دادند اندازه اثر با ضریب تاثیر عوامل اجتماعی بر حفظ محیط زیست معادل ۳۳۸/۰ است که بر حسب نظام تفسیری کوهن، این میزان، تاثیری در حد متوسط رو به بالا ارزیابی می‌شود. همچنین با در نظر گرفتن منطقه جغرافیایی به عنوان متغیر تعديل کننده، این ضریب برای منطقه جغرافیایی مرکز اندازه اثر در مدل تصادفی ۴۸۹/۰، در منطقه جغرافیایی تهران ۳۳۷/۰، منطقه جغرافیایی جنوب ۲۲۶/۰، منطقه جغرافیایی شمال ۳۵۶/۰ و منطقه جغرافیایی شرق ۷۶۰/۰ و منطقه جغرافیایی غرب ۲۰۱/۰ است که هر شش منطقه جغرافیایی در سطح ۰۰۱ معنادار می‌باشد. هم‌چنین به طورکلی اندازه اثر در هر یک از هر شش منطقه جغرافیایی ۳۰۱/۰ است. با توجه به یافته‌هایی به دست آمده می‌توان چنین نتیجه گیری کرد که در کل عوامل اجتماعی که در پژوهش‌های مورد بررسی شامل، متغیرهای مستقل متعددی از جمله سبک زندگی، سرمایه فرهنگی، قانون گرانی، شبکه‌های اجتماعی، سرمایه اجتماعی، جامعه پذیری، دینداری و... دارای تاثیری در حد متوسط رو به بالا بر حفظ محیط زیست بوده و از طرف دیگر با توجه به ضرایب به دست آمده در متغیر تعديل کننده برای هر یک از مناطق جغرافیایی نشان دهنده این امر است که میزان گرایش به حفظ محیط زیست در هر یک از مناطق فوق متفاوت بوده به گونه‌ای که هر چه میزان شکنندگی محیط بالاتر باشد، میزان تاثیر عوامل اجتماعی در حفظ آن محیط پر رنگ تر خواهد بود.

کلمات کلیدی:

فراتحلیل، عوامل اجتماعی، حفظ محیط زیست، منطقه جغرافیایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2059413>